

DZIENNIK URZĘDOWY

c. i k. Komendy Obwodowej w Janowie (w Polsce).

Prenumerata: kwartalnie 3 Korony.

Nr. 14.

Janów, dnia 15. Lipca 1916.

Treść: 1. Opłata należitości stemplowych. 2. Ostrzeżenie przed spekulantami gruntowymi. 3. Handel jajami. 4. Zajęcie gliceryny etc. 5. Szkody polowe. 6. Sprzedaż dzieł sztuki. 7. Towarzystwo Wzajemnej Pomocy na wypadek śmierci „Obowiązkowa Pomoc“. 8. Kontrola nad obcymi. 9. Otwarcie publicznego gimnazjum. 10. Ruch pakietowy do Armii w polu. 11. Pouczenie o czerwonce i cholerze. 12. Postępowanie spadkowe. 13. Przeprowadzenie żniw. 14. Rzepak. 15. Zasądzenia. 16. Kurenda. 17. Targi w Zakrzówku. 18. Zguby. 19. Znaleziona karta identyczności.

1. Opłata należitości stemplowych.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa z dnia 17. czerwca 1916 F. A. Präs. Nr. 7901/16 podaje się do powszechnej wiadomości, że należitości stemplowe mają być obecnie opłacane we walucie koronowej, odpowiadającej obecnie obowiązującemu kursowi (1 Rub. = 2 K. 50 hal.), ogłoszonemu w „Dodatku“ do tut. Dziennika urzędowego Nr. 13. z dnia 2. lipca 1916., przyczem wypadające na podstawie tego obliczenia kwoty mają być na halerzy zaokręglone.

M. G. G. A. Nr. 7139/16

2. Ostrzeżenie przed spekulantami gruntowymi.

Zdarzają się wypadki, że niesumienni spekulanci gruntowi namawiają ludność włościańską do pozbywania ziemi pod pozorem, że przez wojnę grunta rzekomo straciły na wartości i w ten sposób wyrządzają ludności szkodę.

Przeciw takiemu fałszywemu tumanieniu Komenda obwodowa wystąpi z całą surowością.

Własność ziemska bowiem przez wojnę nie tylko nie spadła w cenie, lecz przeciwnie bardzo znacznie podniosła się na wartości i jeszcze pójdzie w górę. Dlatego z całą stanowczością odradza się sprzedaży gruntu.

Jeżeli zajdzie wypadek zamierzonej spekulacji gruntowej lub nakłaniania włościan do pozbycia gruntu, winien każdy zrobić do sądu wojskowego Komendy obwodowej doniesienie na osoby podejrzane o nieczyste spekulacje gruntowe.

(Ad. M. G. G. W. A. Nr. 39704/16).

3. Handel jajami.

1. Zakupno jaj celem dalszej sprzedaży lub celem wywozu jest zakazane.

2. Skupywanie jaj może być skutecznione przez kupców zaopatrzonych w stosowne legitymacje; ci są jednak obowiązani zakupione jaja oddawać c. i k. Komendzie obwodowej do dyspozycji.

3. Właściciele handli spożywczych mogą na podstawie pozwolenia Komendy obwodowej zakupywać jaja w ilości do 1 skrzynki (1440 szt.).

4. W przyszłości będą ustalone ceny wytyczne na jaja tak dla producentów jak również dla handlarzy.

5. Nagromadzenie jaj celem konserwowania tychże — o ile ilość przekracza wymiar 1 skrzynki (1440 sztuk) podlega obowiązkowi donoszenia, a wszystkie znajdujące się zapasy jaj w obwodzie wchodzi przez meldowanie w zakres rozporządzalności wojsk. Jenerał-Gubernatorstwa.

6. Przekroczenie punktu 1, 2, 3 i 5 podlega karze pieniężnej do 100.000 K. lub karze aresztu do 5 lat.

Obok grzywny może być orzeczona konfiskata tego towaru, którym manipulacja stanowi przedmiot orzeczenia karnego a który jest własnością zasądzoną.

7. Wszystkie dotychczas wydane zarządzenia dotyczące handlu jajami tracą temsamem moc obowiązującą.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Ad M. G. G. E. Nr. 32348/16)

4. Zajęcie gliceryny etc.

Zajmuje się wszystkie gatunki gliceryn, wód glicerynowych i inne uboczne produkty mydlarskie.

Dalsze zarządzenia dotyczące odstawy wymienionych zapasów następują.

5. Szkody polowe.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że wielu niesumiennych ludzi wyrządza wielkie szkody w ziemiopłodach przez niedozwolone paszenie bydła i koni na polach, nie będących ich własnością, zasianych zbożem a przede wszystkim koniczyną i innymi roślinami pastewnymi, tudzież na łąkach przeznaczonych do zbierania siana.

Przechwytni na gorącym uczynku podają swe rzekome usprawiedliwienie, „że ze względu na obecny czas wojenny wolno każdemu paść tam, gdzie mu się podoba“.

Wobec tego niesłychanego nieposzanowania cudzej własności, podaje c. i k. Komenda

obwodowa do ogólnej wiadomości, że paszenie bydła i koni na cudzych gruntach jest jak najsurowiej wzbronione, a każdy właściciel pola w razie schwywania robiących szkody ma bezwzględnie wnieść skargę do sędziego gminnego, celen pociągnięcia właściciela zwierzęcia do odpowiedzialności karnej i wynagrodzenia szkody.

Zarazem wzywa się wójtów i sołtysów, aby we wszystkich tego rodzaju wypadkach udzielili poszkodowanym natychmiastowej pomocy.

M. G. G. Nr. 34418/16

E. Nr. 17314

6. Sprzedaż dzieł sztuki.

Celem zapobieżenia wywożeniu dzieł sztuki z obszaru okupowanego zwraca się c. i k. Komenda obwodowa do wszystkich kół ludności, a w szczególności do P. T. Duchowieństwa, Szlachty i właścicieli dóbr, aby przy pozbywaniu wartościowych dzieł sztuki ile możności szukano kupców krajowych lub przedmioty te ofiarowano do nabycia państwu.

C. i k. Komenda obwodowa udzieli stronom interesowanym we wszystkich tego rodzaju wypadkach swego poparcia.

7. Towarzystwo Wzajemnej Pomocy na wypadek śmierci „Obowiązkowa Pomoc“.

C. i k. wojskowe Generał-Gubernatorstwo w Lublinie rozporządzeniem z dnia 31. maja b. r. A. Nr. 32247 zezwoliło Lubelskiemu Towarzystwu Wzajemnej Pomocy na wypadek śmierci „Obowiązkowa Pomoc“ na podjęcie na nowo czynności.

8. Kontrola nad obcymi.

Wobec konieczności prowadzenia ścisłej kontroli nad obcymi, którzy czasowo przebywają w gminach, c. i k. Komenda obwodowa poleca wójtom, aby nałożyli na sołtysów obowiązek przedkładania na ich własną odpowiedzialność co 10 dni urzędowi gminnemu dokładnych informacji co do tych osób.

Wójtowie są obowiązani uzyskane w ten sposób informacje podać niezwłocznie do

wiadomości c. i k. Komendom posterunków żandarmeryi.

9. Otwarcie publicznego gimnazjum.

C. i k. Zarząd wojskowy otworzył w Kielcach publiczne gimnazjum. Tą bezpośrednio Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu podlegającą szkołą średnią kieruje i zastępuje ją na zewnątrz c. i k. Dyrekcyja publicznego gimnazjum w Kielcach.

10. Ruch pakietowy do Armii w polu.

Wskutek rozporządzenia A. O. K. Tel. Nr. 30764. z dnia 25. czerwca 1916. jest dopuszczonem od 1. lipca b. r. nadawanie prywatnych posyłek pocztowych do Armii w polu przy c. i k. etapowych urzędach pocztowych I. klasy w okupowanym obszarze Polski, pod takimi samymi warunkami jak przy eraryalnych urzędach pocztowych w Monarchii.

Posyłki do poczt polowych przyjmuje się w poniedziałki, wtorki i środy.

Tymczasowo dopuszczone są posyłki pocztowe do poczt polowych:

Nr. 6, 10, 11, 14, 20, 28, 37, 39, 41, 43, 51, 55, 76, 78, 81, 83, 85, 91, 103, 109, 115, 119, 125, 138, 140, 146, 148, 149, 168, 170, 176, 185, 187, 207, 210, 215, 216, 219, 220, 222, 226, 228, 230, 233, 234, 236, 237, 238, 264, 265, 267, 274, 300, 301, 301/II, 301/III, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 338, 341, 344, 345, 349, 513, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630, oprócz tego do wszystkich etapowych urzędów pocztowych z podaniem miejscowości w zajęтым Obszarze Polski, Serbii i Czarnogóry z wyjątkiem Mitrowic Kozovej Nowegobazaru.

Najwyższa waga posyłek do poczt polowych wynosić może 5 kilo, a objętość w każdym kierunku tylko 60 cm.

W pakietach do poczt polowych można posyłać:

a) przedmioty należące do uzbrojenia i odzież,

b) cygara, papierosy, tytoń, fajki, cygarniczki i zapalniczki z knotem bez benzyny,

c) środki żywności, które nie podlegają zepsuciu, jak: kawa (w ziarnkach lub w proszku) cukier i ciasta, czekoladę, kakao, herbatę, soki, konserwy wszelkiego rodzaju w zalutowanych pudełkach blaszanych i miód w blaszankach tak zamkniętych, aby wycieczenie zawartości było niemożliwem.

Urzędy pocztowe są uprawnione i obowiązane przed przyjęciem posyłek kazać nadawcy takowe otworzyć, lub po przyjęciu mogą je same otworzyć, by się przekonać o dopuszczalności ich zawartości.

Posyłki z inną zawartością niż pod a) b) i c) wymienioną, są od przyjęcia i dalszego przesłania wykluczone i mają być nadawcy zwrócone za ściągnięciem od niego powrotnego porta (opłaty).

Podanie wartości, albo żądanie szczególnego obchodzenia się z posyłką, jak ściągnięcia zaliczki, doręczenia przez umyślnego posłańca, doręczenia do rąk własnych, za receptisem zwrotnym, są nie dopuszczalne.

Adresy przesyłkowe mają być przepisowo wypełnione, a w miejscu przeznaczonem na podanie wartości mają być opatrzone słowami „na własne ryzyko“. Na lewym odcinku adresu przesyłkowego musi być podane imię i nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy. Wszelkie korespondencye na odcinku są zabronione.

Posyłki do poczt polowych podlegają opłacie przymusowej. Należytość za każdą posyłkę wynosi 60 hal.

11. Pouczenie o czerwonce (dysenteryi) i cholery.

Czerwonka i cholera należą do bardzo niebezpiecznych i bardzo zaraźliwych chorób i powstają przez zarazki zawarte w odchodach ludzkich (stolcach wymiocinach). Choroby te przenoszą się albo wprost (przez zetknięcie, zawałanie), lub też dostają się do przewodu pokarmowego zdrowych osób za pośrednictwem zanieczyszczonych zarazkami środków spożywczych, jak owoce, jarzyny, mleko, woda do picia lub zanieczyszczone naczynia i wywołują u zdrowych jedną z wyżej wymienionych chorób.

Czerwonka objawia się z początku nagłym wystąpieniu rozwolnienia, stolce są w początku

katowe później strzępiaste, śluzowo-krwawe, lub czysto krwawe; chorobie towarzyszy zwykle gorączka, brak apetytu, upadek sił i śmierć może nastąpić już po kilku dniach choroby. Cholera rozpoczyna się zwykle po kilka dni trwającym rozwolnieniu bardzo ciężkimi objawami, wśród których może w przeciągu kilku godzin nastąpić śmierć: Stolce stają się bardzo częste, podobne do wody ryżowej, następują wymioty, z początku resztkami pokarmów, później wodniste, zjawiają się kurcze w brzuchu, silne pragnienie, chrypka, kurcze w kończynach, szczególnie zaś w łydkach i ogólny ciężki upadek sił; w ciężkich przypadkach umiera chory na cholere w pierwszym dniu choroby.

Ze względu na niebezpieczeństwo i dużą zakaźność obydwóch chorób należy wszelkimi środkami przeciwdziałać powstaniu tych chorób, względnie choroby te w zarodku zdusić i przeszkadzać ich rozszerzaniu się.

Dlatego też obowiązkiem ludności jest przestrzegać następujących prawideł ochronnych:

1. Każdy powinien zachowywać jak największą czystość ciała; ręce szczególnie należy myć przed każdym jedzeniem i po każdym zawałaniu.

Dzieciom nie należy pozwalać spożywać nieraz zawałanych brudem resztek chleba i pokarmów, ani też trzymać w ustach zabawek.

2. Ponieważ choroba dotyka najczęściej ludzi wycieńczonych i osłabionych odpowiednim sposobem życia i wybrykami w jedzeniu i piciu, ostrzega się przed jedzeniem trudno strawnych pokarmów (szczególnie niedojrzałych owoców) i nadmiernem używaniem trunków.

3. Podawanie rąk i całowanie rąk jest zupełnie zbyteczne, a może być w danych warunkach niebezpieczne.

4. Na ulicach, w podwórzach i w mieszkaniach musi panować jak największy porządek i czystość. Ściany mieszkań powinny być co miesiąc bielone, wychodki i doły kloaczne w miarę potrzeby czyszczone i zlewane często wapnem.

5. Studnie z wodą do picia muszą być zabezpieczone przed zanieczyszczeniem wody przez brudne dopływy z otoczenia, lub przez zanieczyszczone naczynia kuchenne. Czerpanie wody wiadrami, lub garnkami wprost ze studzień jest surowo wzbronione. Ponieważ mało studzień ma wolną od zarazków i bez zarzutu

wodę do picia, należy wodę, która ma być użytą do picia i do mycia naczyń, przegotować.

6. W sklepach spożywczych ma panować jak największa czystość; środki spożywcze, które się spożywa bez dalszej przyprawy, (masło, ser, wędliny, pieczywo ciastka i t. d.) muszą być chronione przed muchami i pyłem ulicznym zapomocą kloszów szklanych, lub siatek drucianych, lub conajmniej mają być przykryte czystą organtyną.

7. Szczególną uwagę należy zwrócić na owoce i także rodzaje jarzyn, które są spożywane w surowym stanie. Handlarze owocami mają baczyć, by kupujący nie dotykali, względnie nie wyszukiwali owoców sałaty i innych jarzyn rękami, bo zarazki czerwonki i cholery przenoszą się właśnie zapamocą nieczystych rąk. Naturalnie muszą ręce handlarzy owocami i naczynia używane w handlu być bezwzględnie czyste, oprócz tego muszą handlarze owocami nosić czyste fartuchy. Członkowie rodzin, gdzie panują choroby zakaźne, nie mogą się trudnić handlem owocami i jarzyną.

Sałatę i inne jarzyny spożywane w surowym stanie należy przed spożyciem dokładnie wymyc przegotowaną wodą, owoce (jabłka, gruszki i t. d.) obrać.

8. Przestrzega się przed spożywaniem nieprzegotowanego mleka, bo mleko często bywa rozcieńczane wodą, względnie bywa przechowywane w naczyniach niezawsze czystych.

9. Jeżeli ktoś zachoruje wśród objawów czerwonki, lub cholery należy o tem natychmiast odnośnej gminie i posterunkowi żandarmeryi.

10. Chorzy na czerwonkę i cholere nie mogą pozostawać w domu, lecz muszą być niezwłocznie oddani do najbliższego szpitala epidemicznego względnie do domu izolacyjnego gminnego. Przedmioty używane względnie powalane przez chorych należy poddać dezynfekcyi (bieliznę przez wygotowanie, urządzenie domowe i naczynie przez wymycie roztworem lysolu, lub wapna). Pokój chorego należy świeżo wybielić.

11. Osoby zajęte pielęgowaniem chorych na czerwonkę i cholere mają się strzedz przed zakażeniem; po każdym dotknięciu chorego, lub przedmiotów przez chorego używanych należy ręce dokładnie wymyć, przed jedzeniem się przebrać. Osoba pielęgnująca chorego nie może wydalać się z pokoju chorego.

12. Chorzy nie mogą chodzić do wychodku, lecz odchody (stolec wymiociny) chorych należy zbierać do naczynia do tego celu służącego, które powinno być do $\frac{1}{3}$ napełnione wapnem, a następnie treść wylewać należy do dołu 1 m. głębokiego. Dół musi być szczelnie przykryty i po każdym użyciu przysypywany wapnem.

Zresztą zachować należy środki ostrożności ogłoszone w dzienniku urzędowym Nr. 7. art. 7 z r. 1916.

To pouczenie mają gminy podać ludności do ogólnej wiadomości i pilnie przestrzegać jego przeprowadzenia.

12. Postępowanie spadkowe.

Celem poprawy i pogłębienia działalności w sprawach spadkowych i opiekuńczych nastąpią w niedługiej już przyszłości odpowiednie zarządzenia.

Ponieważ do współdziałania w tej wielce pożytecznej a dotąd zaniedbywanej pracy zarząd sądownictwa wzywa także szersze koła tutejszego społeczeństwa podaje się do wiadomości ogółu najważniejsze z tej dziedziny przepisy ustawowe, a to na razie z postępowania spadkowego, w następnym zaś Dzienniku urzędowym z postępowania opiekuńczego.

Dziedzictwo.

Dla ustawowego następstwa dziedziczenia istnieją następujące zasady:

1. Cały majątek spadkowy podlega tym samym postanowieniom bez względu na sposób i jego pochodzenie.

2. Ani rodzaj męzki ani pierworodztwo nie nadają żadnych przywilei.

3. Obliczenie stopni pokrewieństwa następuje, wedle reguły prawa rzymskiego, nie zaś wedle kanonicznego (art. 737 ust. cyw.).

4. Niezdolnymi do dziedziczenia są:

- a) kto w dniu śmierci spadkodawcy nie jest jeszcze poczęty;
- b) dziecię urodzone w stanie niezdolnym do życia;
- c) kto zmarł cywilnie, t. j. zasądzony na pozbawienie wszelkich praw stanu (art. 725 ust. cyw. art. 28 ust. kar.).

Cudzoziemcy mają zdolność dziedziczenia, muszą jednak w niektórych wypadkach odziedziczone grunta sprzedać (ustawa z 14 marca 1887).

Dla dziedziczenia są ustanowione następujące cztery klasy spadkobierców:

I. klasa. Ślubni następcy i dzieci adoptowane. Ci dziedziczą podług ilości głów i stopnia i następcy zmarłego, wstępują w ich miejsce (reprezentacya, art. 745, 740 ust. cyw.).

II. klasa. Rodzice rodzeństwo i ich następcy. Każdy z rodziców otrzymuje jedną czwartą. Pozostaje jednak tylko ojciec albo matka między żyjącymi, to przyrasta czwarta część zmarłego do udziału rodzeństwa.

Rodzeństwo rodzone nie wyklucza przyrodnego, otrzymuje jednak podwójne udziały. Następcy zmarłego rodzeństwa wstępują w ich miejsca, (reprezentacya art. 748, 749, 742 ust. cyw.).

W braku spadkobierców I. albo II. klasy, spadek dzieli się na dwie równe części pomiędzy wstępną linią ojczyścią i macierzystą. W każdej linii dziedziczą następujące klasy:

III. klasa. Wstępni. W każdej linii w stopniu najbliższym dzielą spadek między sobą z wyłączeniem dalszych, (art. 746, 747 ust. cyw.).

IV. klasa. Krewni linii bocznej do dwunastego stopnia. W każdej linii wyklucza stopień bliższych, stopień dalszych, (art. 750—755 ust. cyw.).

Przejście z jednej linii do drugiej następuje tylko wtedy, gdy się w jednej z obu tych linii ani wstępny ani boczny krewny nie znajduje.

Pawa małżonka przy życiu pozostałego jeżeli się znajdują krewni do spadku uprawnień.

O ile małżonkowie przez umowę przedślubną inaczej nie postanowili, małżonkowi przy życiu pozostałemu należy się po wspólmałżonku zmarłym, część spadku w równej części, jaka na każde dziecko przypada, licząc pozostałego małżonka przy podziale spadku na jedno dziecko i zostawiając onemuż wybór między częściami. Część ta służyć mu będzie tylko do użytkowania dożywotniego (art. 232 ust. cyw. ex 1825). Jeżeli dzieci niema, a znajdują się krewni zmarłego małżonka aż do

stopnia czwartego włącznie, pozostały współmałżonek mieć będzie czwartą część spadku na własność. Gdyby zaś i do tego stopnia krewnych nie było, to połowa spadku prawem własności do pozostałego małżonka należeć będzie, (art. 233 ust. cyw. z roku 1825).

Cały spadek po zmarłym małżonku przechodzi na własność pozostałego współmałżonka tylko wtedy, jeżeli ani żadnych krewnych w stopniu uprawniającym do dziedziczenia, ani też dzieci nieślubnych niema, (porów. art. 767 ust. cyw.).

Jeżeli małżonkowie w swojej umowie przedślubnej wspólność majątku zastrzegły, to po śmierci jednego z małżonków pozostały współmałżonek staje się właścicielem połowy należącego do wspólnego dobra w stanie w dniu śmierci znajdującego się majątku. Gdy między małżonkami jest wspólność majątku na przypadek śmierci a żona męża przeżyje, służy jej wybór albo przyjąć wspólność albo się jej zrzec. W razie przyjęcia długi obustronne potrącone będą z ogółu majątku wspólności podlegającego, a masa czysta podzielona zostanie na dwie równe części. W razie zrzeczenia się, żona odbierze swój własny majątek napowrót, nie będzie mogła jednak korzystać z praw, które ustawa małżonkowi przy życiu pozostałemu nadaje w razie gdyby w tem sensie żadna umowa nie istniała (art. 230 ust. cyw. ex 1825). Wszyscy ci spadkobiercy wstępują z mocy prawa natychmiast we wszystkie tak czynne jak i bierne stosunki majątkowe spadkodawcy. Oprócz tych spadkobierców zwyczajnych uznaje ustawa jeszcze nadzwyczajne dziedziczenie; tacy nadzwyczajni spadkobiercy nie nabywają z mocy prawa własności do spadku, lecz potrzebują sądowego wprowadzenia w posiadanie spadku.

Nadzwyczajnymi spadkobiercami są:

a) uznane dzieci naturalne.

One otrzymują jedną trzecią część tego, co odziedziczyć by były miały jako dzieci prawe, gdyby one prócz prawnych następców do spadku powołanymi były; połowę spuścizny, jeżeli one dziedziczą prócz wstępnych albo rodzeństwa i ich następców; dwie trzecie części spadku, gdy inni boczni krewni są współdziedzicami; całość majątku gdy żadnych uprawnionych do dziedziczenia krewnych do dwunastego stopnia nie ma (art. 757 ust. cyw.). Dzieci pochodzące ze związku cudzołożnego lub kazirodczego mają tylko prawo na utrzy-

manie. Gdy ojciec lub matka takiego dziecka dali je wyuczyć rzemiosła, dziecko to nie może stawiać żadnych dalszych roszczeń (art. 764 ust. cyw.).

b) Małżonek przy życiu pozostały (art. 767 ust. cyw.) otrzymuje cały spadek, gdy ani krewnych uprawnionych do dziedziczenia, ani dzieci naturalnych niema.

c) Państwo. Gdy ani krewnych uprawnionych do dziedziczenia, ani dzieci naturalnych, ani też przy życiu powstałego małżonka niema, spadek staje się własnością państwa (art. 768 ust. cyw.).

Dla testamentowego dziedziczenia istnieją następujące zasady:

1. Substytucje fidejkomisowe dopuszczone są tylko:

(a) przy przyznaniu części rodzicielskiej na korzyść dzieci ich dziecka,

b) przy przyznaniu jednego z rodzeństwa na korzyść dzieci drugiego z rodzeństwa.

2. Wolność rozporządzenia testatora jest ograniczoną przez obowiązkowe roszczenia ustawowych spadkobierców.

Jedna cząstka wynosi trzy czwarte spadku gdy spadkodawca troje lub więcej dzieci pozostawił; dwie trzecie, gdy pozostawił dwoje dzieci; połowę, gdy pozostawił jedno lub też żadnych dzieci, ale pozostali wstępni obu linii; jedną czwartą, gdy znajdują się wstępni tylko jednej linii (art. 913 — 915 ust. cyw.).

Małżonkowi dozwolonem jest za życia, albo testamentem tylko tyle darować o ile by przypadająca część drugiemu małżonkowi więcej jak o połowę nie została zmniejszoną (art. 235 ust. cyw. ex 1825).

We wszystkich innych wypadkach może spadkodawca całym swoim spadkiem rozporządzać. Jednak mogą małżonkowie drugiego małżeństwa, które mają dzieci z pierwszego małżeństwa, drugiemu małżonkowi nie więcej jak dziecku najmniej obdzielonemu, a w żadnym wypadku nie więcej jak jedną czwartą część swego spadku przyznać.

Jedna czwarta część spadku po rzymskokatolickim proboszczu przypada na kościół (ukaz z 25 grudnia [6 stycznia] 1823 r.).

Testament może być w potrójnej formie sporządzony.

1. Testament własnoręczny w całości pisany datowany i podpisany ręką testatora (art. 970 ust. cyw.).

2. Testament publiczny sporządzony przez notariusza we formie aktu notaryalnego w obecności czterech świadków, albo przez dwóch notaryuszów w obecności dwóch świadków.

3. Testament tajemny jedynie tylko przez testatora podpisany. Pismo to musi być przez notariusza zamknięte, zapieczętowane i przepisane.

Kto testamentem został ustanowiony ogólnym spadkobiercą w wiązany jest z samego prawa w ogół majątku spadkowego, nawet gdyby się znajdowali spadkobiercy, dla których część majątku jest prawem zastrzeżona.

W tym wypadku obowiązany on jest żądać od tych ostatnich wydania majątku testamentem objętego.

Niema żadnych spadkobierców, dla których część majątku jest prawem zastrzeżoną, a testament jest publiczny, tedy z mocy testamentu spadkobierca wstępuje bez zastrzeżeń w posiadanie spadku. Gdy testament nie jest publicznym, winien on żądać wprowadzenia siebie w posiadanie przez postanowienie prezesa sądu (art. 1008 ust. cyw.).

Legataryusze, którym testator zapisał część majątku, jakoteż legataryusze, którym pojedyncze przedmioty spadkowe zapisane zostały nie nabywają z mocy prawa własności i posiadania; oni temwięcej są obowiązani żądać wydania zapisów od dziedziców, dla których część majątku prawo zastrzega, a w ich braku, od spadkobierców ogólnych, gdyby zaś i tych nie było, od innych osób ustawą do dziedziczenia powołanych (art. 1010 ust. cyw.).

Każdy spadkobierca, któremu spadek w udziale przypadł, może go albo bezwarunkowo przyjąć, albo się zupełnie zrzec, lub też z zastrzeżeniem inwentarza przyjąć.

Spadek uważany jest zaprzyjęty, jeżeli uprawniony do dziedziczenia, publicznym albo prywatnym dokumentem oznaczył się jako spadkobierca, albo przedsięwziął jako czynność, do której on tylko jako spadkobierca był uprawnionym, lub też, jeżeli wydano przeciw niemu wyrok prawomocny skazujący go w charakterze spadkobiercy bezwarunkowego (art. 800 ust. cyw.).

2. Podatek spadkowy.

Przedmiot ten uregulowany jest ustawą z 15. czerwca 1882 dotyczącą podatku od spadku i darowizny.

Ustawa ta pozostaje w mocy z pewnemi różnicami i późniejszymi uzupełnieniami w Polsce od 1./13. lipca 1884 (s. Lada, ustawy o opłatach, Warszawa 1910, S. 169 f. f.) stopa podatkowa wynosi 1 1/2 do 12%, według stopnia pokrewieństwa między spadkodawcą a spadkobiercami, lub legataryuszem a w szczególności:

- a) 1 1/2 % od majątku przechodzącego na współmałżonka, zstępnych (także nieślubnych) i wstępnych w linii prostej, na małżonków dzieci lub dzieci uznanych (adoptowanych),
- b) 6 % od majątku przypadającego rodzeństwu (rodzone i przyrodnie) lub dzieciom zmarłego rodzeństwa, jako też pasierbom spadkodawcy,
- c) 9 % od majątku przechodzącego na bocznych krewnych 3-go lub 4-go stopnia, z wyjątkiem powyż pod b) wymienionych,
- d) 12 % od przyznania wszystkim innym spadkobiercom lub legataryuszom,
- e) gdy własność lub użytkowanie pewnej rzeczy rozmaitym osobom w udziale przypada, ma nabywca własności pełną, użytkowca prócz tego połowę należitości uiścić (każdy wedle swego stopnia pokrewieństwa).

Uwolnione od podatku (należitości przenośnej) są:

1. Przyznania nie przenoszące wartości 1000 rubli; gdy przedmiot wspólnie na więcej osób przechodzi rozstrzyga wartość pojedynczego udziału, jakoteż ogólna wartość przypadającej każdemu części spadku (legatu).

2. Gospodarstwa wiejskie, jeżeli podział spadku nastąpił między krewnymi stanu wieśniaczego.

3. Każda posiadłość wiejska, przechodząca na wymienionych pod a) najbliższych krewnych.

4. Majątki przechodzące w drodze spadku na państwo, na cele dobroczynne lub zakłady naukowe, na kościoły, klasztory lub osoby zajmujące posady przy kościele.

5. Domowe ruchomości (urządzenia ubiory, precyoza) przedstawiające minimalną wartość

i o ile nie należą one do przedsiębiorstwa spadkobiercy (handlu rzemiosła).

Potrącenia są:

- a) Zaległa płaca służby i robotników;
- b) Koszta leczenia ostatniej słabości i pogrzebu spadkodawcy (kwoty pod a) i b) także bez udokumentowania wymierzyć należy),
- c) zaległe podatki i inne daniny (do dnia śmierci),
- d) prawem zastawu ubezpieczone długi z przynależnościami do dnia śmierci. Kwota takich długów ściągnięta będzie tylko z przedmiotu objętego prawem zastawu (nie zaś z innego majątku),
- e) Długi wekslowe lub książkami handlowymi wykazane jakoteż inne osobiste należycie udowodnione zobowiązania spadkodawcy; tytułu długu na rzecz spadkobiercy (legataryusza) będą tylko wtedy uwzględnione, jeżeli podpis najmniej 3 miesiące przed dniem śmierci był urzędownie stwierdzony.

Wymiar i uiszczanie podatków w Polsce następuje w myśl art. 49—60 ustawy stemplowej z 7. października (25 września) 1863,

Czynność ta przekazana jest władzom skarbowym. Strony interesowane mają prawo po przyznaniu spadku przedłożyć władzom skarbowym urzędowy inwentarz, lub wykaz majątkowy spadku i wymierzoną należność od całego spadku uiścić. One mogą także przy sposobności rozmaitych czynności prawnych będących przedmiotem majątku spadkowego, należność złożyć (np. sprzedaż, podział, przedłożenie testamentu w myśl art. 1007, 1008 ust. cyw., prośby o przepisanie nieruchomości na spadkobierców, o wydanie depozytów i t. p.). Przy przedsięwzięciu takich czynności prawnych, obowiązane są Sądy, notaryusze i inne władze badać, czy należności spadkowe uiszczone zostały. W twierdzących wypadkach uwidocznici należy to w akcie z zapodaniem liczby kwitu kasowego i kwoty. Gdyby ale dowodu zapłaty nieprzedłożono, ma być należność od przedmiotu czynności prawnej przez Sąd (notaryusza) wymierzona i ściągnięta. Gdyby wymiar okazał się niemożliwy, to należy o tem uwiadomić władzę skarbową.

Władzy skarbowej należy wreszcie udzielać z urzędu odpis inwentarza spadku podlegającego opłacie należności. W ogóle sady

i wszystkie organa urzędowe są obowiązane, władze skarbowe wspierać i w każdym opłacie podlegającym wypadku spadkowym o ile ich wiadomości dojdzie, je uwiadamiać. Gdy roszczenie do spadku, części spadkowej lub legatu, od którego należytość jeszcze uiszczoną nie została, sądownie uznanem zostanie, ma sąd w wyroku należytość wymierzyć i jej zapłacenie nakazać. Spadkobierca winien należytość także za legaty zapłacić a jej zwrotu może od zapisojemcy zażądać. Gdy zarządzenia lub sprzeczne roszczenia są przedmiotem przejścia majątku, ma obowiązany do uiszczenia należności prawo żądać zwłoki aż do uzyskania swego żądania lub przeprowadzenia roszczenia.

Należytość powinien od tej wartości uiścić, jaką on w rzeczywistości otrzyma.

Uregulowanie spadku.

1. Należą do spadku nieruchomości, które mają księgę hipoteczną, lub zahipotekowany kapitał, to właściwa władza hipoteczna na żądanie osób uprawnionych ogłasza publicznie „o otwarciu spadku“ oznaczając spadkobiercom lub wierzycielom zmarłego sześciomiesięczny termin. W innych wypadkach ogłoszenia takie będą zarządzone przez sędziego pokoju, (art. 1682 proc. cyw.).

2. Opieczętowanie, majątku pozostałego po zmarłej osobie przeprowadza egzekutor lub naczelnik gminy na zarządzenie sędziego pokoju. Gotówka i papiery wartościowe przechowane będą w kasach państwowych lub w banku państwowym (art. 82, 83, przepisów depozytowych z 11. marca 1889 art. 502 org. sąd.).

3. Zdjęcie pieczęci i sporządzenie inwentarza przeprowadza egzekutor lub notaryusz, na zarządzenie sędziego pokoju.

Gdy między spadkobiercami znajdują się małoletni, zdjęcie pieczęci i spisanie inwentarza nie może tak długo nastąpić, póki w myśl przepisów kodeksu cywilnego przez radę rodzinną opiekuństwo nie będzie wdrożone.

4. Odpis inwentarza przesłany będzie z urzędu Władzy skarbowej, która obliczy podatek spadkowy.

5. W Trybunale sądowym przeprowadzony będzie podział w myśl przepisów art. 815—892 ust. cyw.

Sędziowie pokoju przeprowadzają także podziały bez odsyłania stron do notaryusza.

6. Podział i postępowanie spadkowe przy wiejskich posiadłościach gruntowych podlegających ograniczonym postanowieniom ustawy z 11. czerwca 1891 (odbitka w urzędowym wydaniu proc. cyw. S. 301).

7. Zarządzenie wprowadzenia spadkobierców ogólnych w posiadanie (art. 1008 ust. cyw.) wydane zostaje przez przewodniczącego trybunału lub sędziego pokoju, wedle zasad kompetencji spraw spadkowych. Otwarcie holograficznych (własnoręcznych) i mistyomych (tajemnych) testamentów odbywa się zawsze przez przewodniczącego trybunału.

8. Spadkobierca który się spadku zrzekł, (art. 784 ust. cyw.) lub takowy warunkowo przyjmuje (art. 793 ust. cyw.) albo stara się o zezwolenie na sprzedaż do spadku należącej posiadłości i małżonek, który spółności majątkowej zawartej w umowie przedślubnej się zrzeka, muszą o tem Trybunał lub sędzię pokoju uwiadomić, który w dotyczącej sprawie spadkowej jest właściwym.

9. By uzyskać wpisania do księgi hipotecznej, muszą spadkobiercy przedłożyć:

1. poświadczenie Władzy skarbowej, że podatek spadkowy jest zapłacony,
2. potrzebne dokumenta legitymacyjne.

Każde się który ze spadkobierców zastąpić, to musi on udzielić zastępcy szczegółowe we formie publicznego dokumentu wystawione pełnomocnictwo (art. 2 rozp. hip. 1818).

10. Polecenie do wypłaty deponowanej w kasie państwowej gotówki, wydaje Sędzia pokoju (art. 27 przepisów o depozytach z 11. marca 1889.).

Ad M. G. G. F. Praes. Nr. 9103.

13. Przeprowadzenie żniw.

Z powodu iż zeszłoroczne żniwa pod nie jednym względem zawiodły, dając zboże porośnięte i zatechłe dlatego wzywa się ludność

aby przy nadchodzących żniwach więcej dołożyła starań do dokładnego sprzętu zboża:

1. Mianowicie według możliwości należy zwozić zboże suche i do stodół. W braku tychże składać zboże w sterty pokrywając je należycie słomą. Pamiętać przy tem należy, aby snopki układać kneblami na zewnątrz a ściany mocno uklepywać co zapobierze zaciekaniu deszczu.

2. Z powodu braku obornika, należy zaraz po sprzęcie żyta w pierwszej linii starać się o zasiew mieszanek strączkowych jak łubinu, bobiku i grochu, które w jesieni przyorując, przysposobi się pole pod okopowe.

3. W braku siły pociągowej, pomagać sobie można zaprzęgając krowy i jałówki starsze, do czego należy wcześniej przygotować chomonta lub w braku tychże jarzma drewniane.

4. Tegoroczne siano prasować dopiero najmniej po 4 tygodniowym złożeniu w sterty.

5. Przypomina się wcześniejsze przygotowanie zapasu węgla do lokomobil, aby omłót bez trudności przeprowadzić.

Ad M. G. G. W. A. Nr. 48524/16.

14. Rzepak.

Na podstawie § 4. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11./6. 1916 (Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce XXIII/61) i w uzupełnieniu zarządzenia c. i k. jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego W. A. Nr. 3822 postanawiam:

1. Zajęcie.

Wszystek rzepak jest zajęty, wszelki obrót tym artykułem jest wzbroniony.

2. Zwolnienie od zajęcia.

Zezwala się producentowi na zatrzymanie nasiennego rzepaku w ilości 10 kg. na każdy mórg rzepakiem uprawiony.

3. Obowiązek omłotu.

Do 15. sierpnia 1916 musi być rzepak wymłócony i oddany do rozporządzenia Komendy obwodowej.

4. Odbiór i cena.

Rzepak będzie odebrany przez osoby, które Komenda obwodowa zaopatrzy w tym celu w odpowiednie legitymacye.

Cena za rzepak wynosić będzie do 15. sierpnia 1916 koron 65, po 15. sierpnia koron 55 za 100 kg, loco magazyn wojskowy.

Za rzepak gorszej jakości może cena być obniżona w granicach 10 koron za 100 kg; spory pomiędzy odbiorcą a producentem rozstrzyga Komenda obwodowa.

5. Zamknięcie olejarni.

Wszystkie olejarnie mają być bez wyjątku zamknięte i opieczętowane.

6. Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane przez Komendy obwodowe po myśli § 10 powołanego na wstępie rozporządzenia, względnie o ile chodzi o przekroczenie zakazu wywozu po myśli § 7 rozporządzenia Nr. 47 z dnia 15./12. 1915 dotyczącego zakazu wywozu.

7. Interesy zawarte wbrew zakazowi.

Interesy zawarte wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia są nie ważne.

Przedmioty, przez których kupno lub sprzedaż naruszono to rozporządzenie lub zakaz wydany na jego podstawie, tudzież cena kupna za nie ulegają konfiskacie i będą użyte przez Komendę obwodową dla wyżywienia ludności.

8. Moc wsteczna.

Postanowienia § 12 na wstępie wymienionego rozporządzenia mają zastosowanie również odnośnie do rzepaku.

15. Zasądzenia.

C. i k. Sąd okręgowy w Busku, zasądził Józefa Łączka z Dobrowy, gm. Trzydnik za zbrodnię sprzeniewierzenia wedle § 472 b) w. u. k. na ośm miesięcy ciężkiego obostrzonego więzienia.

C. i k. Sąd wojskowy w Janowie zasądził Józefa Krawca z Borownicy, gmina Kawęczyn za zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała wedle §§ 431, 4346 w. u. k., na karę ciężkiego obostrzonego więzienia przez jeden rok;

Józefa Sobótkę ze Szastarki za zbrodnię nieuprawnionego posiadania broni wedle § 2 rozp. N. K. A. z 8/3 1916 L. 51 rozdz. XVI Dz. rozp. dla Zarządu wojsk. w Polsce, na karę jednomiesięcznego obostrzonego więzienia.

C. i k. Sąd obwodowy w Janowie zasądził: Leona Milera z Janowa za pokątne pisarstwo na 50 koron grzywny ewentualnie 5 dni aresztu.

Chemię Cieśla z Kraśnika za pokątne pisarstwo na 50 koron grzywny ewentualnie 5 dni aresztu.

16. Kurenda.

W tutejszym areszcie śledczym znajduje się mężczyzna lat 28 — 38, głuchoniemy, średniego wzrostu, przysadkowaty, o wielkiej głowie, jasnych, krótkostrzyżonych włosach, ma wąskie czoło, okrągłą twarz, jasno-niebieskie oczy, mały, przełamany nos, grube wargi, bez zarostu.

Ubranie: niebieska czapka francuskiej formy z czerwonymi wypustkami i czarnym daszkiem, czarna marynarka z wielkimi sukiennymi guzikami, jasno popielata, paskowana kamizelka z wielkimi żółtymi, mosiężnymi guzikami wojskowymi, brunatne spodnie i wysokie trzewiki.

Wylegitymował się starym, rosyjskim paszportem wystawionym na imię Michała Stanisława Wilkołazkiego z Krzesimowa, gmina Melgiew, obwód Lublin.

Bliższe szczegóły o nim należy podać do wiadomości c. i k. Sądu wojskowego w Janowie.

17. Targi w Zakrzówku.

Polecam wszystkim Wójtom, Sołtysom, Komendantom Straży Skarbowej i Posterunków Żandarmeryi, aby jak najobszerniej ogłosili mieszkańcom, okręgu Janowskiego że c. i k. Komenda obwodowa w Janowie zezwoliła gminie Zakrzówek na odbywanie targów co drugi czwartek.

Artykuły, które na tych targach będą mogły być sprzedawane, wyszczególnione zostały w dzienniku urzędowym Nr. 1. z r. 1915. przy sposobności ogłoszenia targów w innych miejscowościach.

18. Zguby.

Zgubili:

1. Diament Aron z Janowa kartę identyczności Nr. 360 ważną do 2. sierpnia 1916.

2. Wójtowicz Józefa z Dzierzkowic, kartę identyczności ważną do 12/10 1916.

3. Chaim Josek Chaba z Działoszyc paszport Nr. 930 ważny na 3 miesiące wydany przez c. i k. Komendę obwodową w Pińczowie.

4. Mordko Gendzel z Koszyc paszport Nr. 253 ważny na 3 miesiące wydany przez c. i k. Komendę obwodową w Pińczowie.

5. Gil Józef z Wilkołazu, kartę identyczności ważną do 24/11 1916.

Znalezcy kart i paszportów mają je oddać na najbliższym Posterunku Żandarmeryi lub straży skarbowej.

Nadużycia będą surowo karane.

19. Znaleziona karta identyczności.

Znaleziono kartę identyczności, którą Józefa Kawa z Moniak, zgubiła.

C. i k. Komendant obwodu:

von THALHAMMER w. r.

Pułkownik.

